



Stof tot grondstof

Introductie

Sympany is een stichting met als doelstelling de circulaire textielketen mogelijk te maken en waar het kan versnellen. Het gerealiseerde positieve bedrijfsresultaat welke Sympany genereert uit haar operationele bedrijfsvoering, zijnde gebruikt textiel inzamelen, sorteren en verkopen, wordt ingezet om deze doelstelling te bewerkstelligen.

Visie

Staan EU beleid is er op gericht om van Europa een autonome economische regio te maken. Hierbij is de textielindustrie aangewezen als voorloper binnen de circulaire economie en daarbij dienend als voorbeeldsector. Robotisering, automatisering en digitalisering maakt het nu mogelijk om dit doel te verwezenlijken. En deze industrie in een duurzame opzet versneld in zijn geheel terug te brengen binnen de EU.

De eerste stap in deze duurzame textielketen zijn kleine compacte sorteercentrales. Deze worden in de volgende fase gekoppeld aan direct ernaast gelegen innovatieve garen tot garen recycle fabrieken. De garens worden vervolgens als derde stap verwerkt in lokale spin-, brei- en weverijen. De productie van deze geweven doeken en breisels zorgt voor de nabijheid van volledig geautomatiseerde confectiefabrieken als vierde en laatste stap om deze keten sluitend te maken. In deze confectiefabrieken zullen de uiteindelijke textielproducten gemaakt worden van gerecycled garen tot garen. Bovenstaande vier stappen moeten dan ook in de aangegeven volgorde uitgevoerd worden om de circulaire textielketen mogelijk te maken (zie hierna garen tot garen recycling als voorbeeld). Wel zullen bepaalde ontwikkelprocessen gelijk kunnen en moeten lopen om snelheid en optimalisatie te garanderen. Om dit te bewerkstelligen zal hierover de regie gevoerd moeten worden, ook om de subsidies op de juiste plaats te laten belanden.

De afgelopen jaren is veel aandacht besteed aan garen tot garen (F2F)recycling. Echter, om dit mogelijk te maken is onlosmakelijk het sorteren van afgedankt textiel als grondstof ("Feed Stock") verbonden. Zonder deze voorafgaande stap is F2F onmogelijk. Om deze "Feed Stock" te ontsluiten zal de kwaliteit, de accuratesse in zuiverheid en ontdoen van stoormaterialen, omhoog moeten. Tevens zal de prijs laag moeten zijn om concurrentie met nieuw garen, "virgin material", mogelijk te maken. Om aan deze eisen te voldoen is industrialisatie en daarmee schaalvergroting een noodzaak. In de doelstellingen van de UPV-Textiel (Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid) ligt nog een tweede reden om het sorteerproces te industrialiseren. In 2030 moet het percentage ingezamelde textiel stijgen naar 75%, tegen de huidige 45%. Handmatig sorteren zal niet volstaan om binnen 5 jaar het gewenste in te zamelen textiel te verwerken. Daarbij zijn de arbeidskrachten om de benodigde kwaliteit te leveren gewoonweg niet beschikbaar.

De sortering zal in een volledig geautomatiseerd, gerobotiseerd en gedigitaliseerd sorteercentrum moeten plaatsvinden. Deze sorteercentrale zal efficiëntie maximaliseren, kosten verlagen en maximaal bijdragen aan duurzaamheid. Doordat we menselijke fouten uitsluiten sorteren we optimaal. Het herkennen van de samenstelling van materialen (b.v. katoen, polyester, wol) is met het blote oog en door handmatig voelen, met de huidige toevoegingen van b.v. elastaan of viscose, niet accuraat genoeg om het beschikbaar te stellen voor F2F recycling.

Naast het aanjagen van het terugbrengen van de textielindustrie door EU-beleid zijn er nog een aantal factoren die hier een versnelling aan zullen geven. Deze industrie is, door het grote aandeel van arbeidsloon in de kosten van de producten, altijd gedreven geweest om op zoek te gaan naar landen waar loon het laagste was. Dit heeft geleid tot een verschuiving van de industrie, vanuit Nederland, die steeds zuidelijker en oostelijker kwam te liggen. Toen ook massaproductie te duur werd voor zuidelijke mediterrane, en na de val van de muur, Oost-Europese landen, kwam de concentratie van bijna de gehele productieketen in Azië te liggen. Belangrijke gevolgen van deze “offshore” productie waren veel langere doorlooptijden en grotere productieaantallen. Uiteindelijk hebben we een verschuiving zien voltrekken, door de economische ontwikkeling van de verschillende productielanden eveneens prijs gedreven, van Japan, naar Zuid-Korea en verder weg naar China. In China is productie van gecompliceerde, uit meerdere onderdelen bestaande onderdelen zoals jacks, al lange tijd niet meer rendabel. Bangladesh en al eerder Vietnam zijn de huidige confectielanden maar ook hier zijn de lonen stijgende. Door bijkomende kostenstijging van o.a. transport, grond en vastgoed, wat leidt tot een verdere inkooprijshooging, is “nearshoring” een steeds reëlere optie voor merken en retailers. De mogelijkheid om hiermee kortere levertijden, kleiner productievolume en daardoor ook minder overproductie te realiseren zorgt voor een sterk verbeterde liquiditeit en rentabiliteit. En het inspelen op de laatste modetrends wordt hierdoor aanzienlijk gemakkelijker en goedkoper omdat b.v. luchtvracht niet meer nodig is. Zo wordt er al weer een gedeelte van de productie van T-shirts (simpele producten) ondergebracht in Spanje en Portugal. Het dichterbij brengen van garens, breisels en doeken zal deze trend verder versnellen. Een andere ontwikkeling die “nearshoring” mogelijk maakt is de intentie om in 2027 het bijmengen van recycelaatgaren verplicht te stellen. Om de aanzet te geven voor de gesloten textielketen zal het garen dat hier gemaakt wordt ook verwerkt moeten worden in doeken en breisels die hier geproduceerd worden. De transportkosten zijn te hoog om F2F-garen te verschepen dat concurrerend moet zijn met garen dat nu nog in Azië wordt geproduceerd. Daarnaast is nieuw (virgin) lokaal geproduceerd garen nog altijd goedkoper dan F2F-garen. Zonder “beprijzing” van de daadwerkelijke kosten, zoals CO2 uitstoot en waterverbruik, blijft dit verschil bestaan. Door de huidige bescherming van de productielanden van hun textiel- en confectie-industrie zal deze “beprijzing” niet plaatsvinden. Deze F2F grondstof moet in het textielecosysteem waarin verwerking kan plaatsvinden in Europa ingebracht worden. De toevoeging van recycelaat zal mede de aanzet geven voor de gesloten textielketen.

Om het eerder genoemd staand beleid van de EU verder te ondersteunen zullen er restricties worden gesteld aan het vervoer van “textielafval” buiten OESO-landen. Het behoud van grondstoffen binnen de gewenste economische autonome zone en einde afval status zijn hierbij leidend. Op dit moment zijn deze regels in Brussel in de maak. De exacte uitkomst kennen we nog niet maar er zal minder “textielafval” buiten de EU geleverd mogen worden. Dat betekent dat er meer binnen Nederland en de EU gesorteerd moet worden. Wederom een reden om de sorteercapaciteit te vergroten.

Belang

Het belang van een circulaire textielketen

Een circulaire textielketen is essentieel voor het verduurzamen, verminderen van de milieu-impact en de herontwikkeling van de textielindustrie in Nederland. Hierover hebben wij uitgebreide planmatige ideeën, waarvan wij hieronder een aantal zullen uiteenzetten. Deze dienen alleen als praatstuk, “rijp en groen door elkaar” en zijn daarom niet gelimiteerd tot onderstaande. We hechten er wel aan om te memoreren dat hergebruik op dit moment de grootste impact heeft en baanbrekende innovatie (robotisering, automatisering en digitalisering) hiervan in dit stuk van de keten dan ook de meeste financiële ondersteuning nodig heeft.

1. Vermindering van afval en milieu-impact

- **Afvalreductie:** een circulaire textielketen zorgt ervoor dat textielproducten aan het einde van hun levensduur niet op stortplaatsen belanden, maar b.v. worden hergebruikt of gerecycled. Dit vermindert de hoeveelheid textielafval aanzienlijk. Deze circulaire textielketen behoudt alle grondstoffen in deze keten. Consumenten en gebruikers zullen zich bewuster moeten worden van het gebruik van textielproducten. Voor de eerste twee sporten van de R-ladder, Refuse en Rethink, zal er o.a. onderzoeksgeld vrij gemaakt moeten worden. (Hoe kunnen we de houding van de consumenten beïnvloeden om zich bewuster te maken van het resultaat van wel of geen aankoop doen of te minderen in aanschaf ervan. Hetzelfde geldt voor ondernemingen en instellingen die werkkleding voorschrijven). Hergebruik is in de afvalcyclus de meest hoogwaardige verwerking. Door hergebruik vermindert de hoeveelheid textielafval aanzienlijk. Hier wordt momenteel de grootste impact mee gemaakt. Zoals eerder gemeld zal het sorteerproces geïndustrialiseerd en opgeschaald moeten worden. De ontwikkeling hiervan zal leiden tot disruptieve innovaties. Om dit aan te jagen zullen projecten gesubsidieerd moeten worden van TRL-niveau 1 tot en met 9. Sortering op de verschillende fracties van herbruikbaar tot recyclingkwaliteit vormt juist op dit moment de belangrijkste schakel om de gehele duurzame textielketen mogelijk te maken. Het is dan ook uiterst vreemd dat op dit onderdeel geen aparte subsidiemogelijkheden zijn ontwikkeld. Juist nu dreigt deze sorteringstak door de huidige economische omstandigheden (lage marktprijzen voor 2^{de} handstextiel) te verdwijnen. En daarmee ook de F2F-industrie, die nog niet het daglicht heeft gezien maar wel gefinancierd is. Bij dit realistische scenario zal er dus geen duurzame textielindustrie ontstaan in Nederland.

Op dit moment verdwijnt nog 55% van het textielafval via de gemeentelijke huisvuilcontainers in de verbrandingsovens. De huidige inzameling van 45% zal vanuit de overheidsdoelstellingen in 2030 naar 75% gebracht moeten worden. Ook hier zal onderzoek en testen moeten plaatsvinden. En in de praktijk gebracht moeten worden hoe, wanneer, etc. de consumenten de juiste informatie gegeven kan worden welke goederen en hoe deze

(in de textielcontainers) ingeleverd behoren te worden. Via deze testbewustwordingscampagnes brengen we het textielaandeel in het huisvuil naar beneden en stijgt het aandeel gescheiden aangeleverd textielafval. Dit betekent echter wel dat de fractie minderwaardig textiel, alleen geschikt voor recycling zal toenemen. Ook hier hebben wij plannen voor.

Momenteel wordt nog minder dan 0,01% van het textielafval ingezet voor F2F-recycling. Dit is alleen “post industrial textile waste” (snijafval dat overblijft na het snijden van patroonstukken die niet gebruikt worden om een geconfectioneerd artikel in elkaar te zetten), geen “post consumer textile waste” (textiel dat door consumenten wordt weggegooid als afval). Dit vindt zijn oorzaak ten eerste in het feit dat er nog geen vraag is naar het materiaal door de eerder genoemde prijsverschillen tussen “virgin” en F2F. Ten tweede omdat de technieken voor het industriële F2F proces nog niet uitontwikkeld zijn en er derhalve zo goed al geen fabrieken zijn. Beprijs, zoals hierboven vermeld, “virgin” materiaal en bekostig hieruit subsidiering van “F2F- garen”. En de bijbehorende campagnes om gebruikers bewust te maken van de verschillen.

Recycling zorgt ervoor dat textielproducten die niet herbruikbaar zijn aan het einde van hun levensduur niet op stortplaatsen belanden. Om het afval te reduceren is het dus noodzaak om naast hergebruik recycling mogelijk te maken. Tussen deze twee sporten op de R-ladder liggen nog de “hogere” vormen van circulariteit dan recycling, zoals “refurbish”, “repair” en “repurpose”. Om deze stappen efficiënt in te zetten moet ook hiervoor zo optimaal mogelijk gesorteerd worden. Wederom vormt de juiste sortering de basis, en onderstreept dit het belang van dit proces nogmaals, voor de meest doelmatige circulariteit.

- **Lagere CO2-uitstoot, water- en energiegebruik en chemische stoffen:** door het hergebruiken en recyclen van materialen wordt de behoefte aan nieuwe grondstoffen verminderd, wat leidt tot een lagere CO2-uitstoot, minder water- en energiegebruik en chemische stoffen tijdens de productieprocessen. LCA's vormen hiervoor een onderbouwing. Voor een juiste en gelijkwaardige vergelijking zal hier ook regie op gevoerd moeten worden. Voor het bekostigen van deze wetenschappelijke onderzoeken en hoe uit te voeren zullen fondsen gefourneerd moeten worden. Nanotechnologie in garens zorgen voor het Digitale Product Paspoort (DPP). Via block chain wordt het DPP bij elke stap gedurende de levenscyclus aangevuld. Subsidies om deze technieken te ontwikkelen zijn noodzakelijk. Fysieke DPP zullen niet toereikend zijn. Er zal met de chemische industrie en overheid overlegd moeten worden of het REACH-protocol afdoende is. En huidige mondiale settings, b.v. overleg met Californië als medevoorloper, hiervoor vastgelegd kunnen worden. Gebruik hier gelden voor om dit onderling met elkaar af te stemmen.

2. Economische voordelen

- **Kostenbesparing:** door materialen te hergebruiken, productie- en recyclingprocessen te optimaliseren, kunnen consumenten, bedrijven, instellingen en gemeentes kosten besparen op grondstoffen en afvalbeheer. Door de industrialisatie en schaalvergroting bij de textielsortering zullen de ontstane kostenbesparingen leiden tot een lagere kostprijs voor de “Feed Stock” voor F2F-fabrieken. Dit zal een versnelling opleveren om dit productieproces

zodoende eerder op te starten. Hierboven zijn de mogelijkheden vernoemd die voor subsidies in aanmerking komen om deze processen te activeren.

- **Nieuwe bedrijfsmodellen:** circulaire economie biedt kansen voor nieuwe bedrijfsmodellen, zoals het verhuren, repareren en fysieke en online distributiemodellen van 2^{de} hands kleding, wat leidt tot nieuwe inkomstenstromen. Een lagere F2F-garenprijs zorgt dat volledig geautomatiseerde spinnerijen en weverijen in Nederland kunnen ontstaan.

3. Maatschappelijke impact

- **Banencreatie:** de overgang naar een circulaire textielketen creëert nieuwe banen in textiel- en confectieproductie, hergebruik, inzameling, sortering, pre-processing, recycling en reparatie in de gehele textielproductieketen. Het gaat hier bij om ander type banen, vaak ook hoogwaardiger. Hiervoor moeten gerichte opleidingen worden opgezet.
- **Consumentenbewustzijn:** steeds meer consumenten zijn bereid om te investeren in duurzame kleding en overwegen tweedehands aankopen, wat de vraag naar circulaire textielproducten stimuleert. Dit denken moet onderzocht worden. Door geld vrij te maken voor deze onderzoeken zal het beleidsdoel, de circulaire textielketen, eerder binnen handbereik zijn.

4. Beleidsdoelen en regelgeving

- **Overheidsinitiatieven:** vanuit het overkoepelend EU-beleid verwoord in de "Green Deal" heeft Nederland het Beleidsprogramma Circulair Textiel 2025 - 2050 opgesteld. Dit beleid streeft ernaar om tegen 2050 een volledig circulaire textielketen te hebben ontwikkeld. Dit gebeurt via b.v. een UPV (Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid)-Textiel of wet- en regelgeving omtrent productontwerp.

Deze UPV moet ons inziens dringend herzien worden. De hierin genoemde doelstellingen, meer textiel inzamelen en hergebruiken en F2F stimuleren, staan haaks op het verdienmodel van degene die deze UPV-textiel moet uitvoeren: kledingmerken en retail. Elk stuk hergebruik betekent voor hen weer een artikel minder uit hun collectie dat verkocht zal worden. Er zal daarom door hen geen geld vrijgemaakt worden, op grote schaal, om innovatie aan te zwengelen voor sortering, inzameling en F2F. De textielbranche wordt een kopie van de plasticbranche. Uitstel en zo weinig mogelijk aan geldelijke bijdrage vanuit deze UPV-Textiel door de Producenten. De naam Uitgebreide Textiel Verantwoordelijkheid is in de branche al omgezet naar Uitgestelde Producenten Verantwoordelijkheid. Recycling zal net als bij plastic een stille dood sterven voordat het überhaupt gestart was. De uitvoerders van de UPV-Textiel hebben namelijk ook geen angst voor een mogelijke straf. Er wordt glashard beweerd dat de ILT geen capaciteit heeft om te handhaven. En mocht dat over een aantal jaren toch zo zijn, komen er eerst een paar waarschuwingen. Dan volgen pas kleine financiële straffen voordat we wat harder worden getroffen. Wij kunnen nog wel even wachten, is de houding. Daarnaast proberen de merken en retailers de bijdrage zo laag mogelijk te houden door zich aan te sluiten bij UPV-organisaties die een lagere bijdrage verlangen. Hierbij raken de doelstellingen nog verder uit zicht. Zolang bovenstaande de grondgedachte is zal er geen duurzaam verdienmodel ontstaan in de te textielindustrie in Nederland.

“We stonden er (twee keer) bij en keken ernaar”. Wij hopen dat uw houding, “plastic was de waarschuwing, we grijpen ditmaal in”, zal zijn.

- **Andere ondersteuning:** overheden kunnen de transitie naar een circulaire textielketen ondersteunen door middel van regelgeving, zoals het stimuleren van circulair productontwerp, en het bevorderen van samenwerking tussen verschillende stakeholders. Ook hierbij zijn geldelijke ondersteuning een middel om voorgang te maken.

5. Duurzame materialen en productie

- **Gebruik van gerecyclede en biobased materialen:** circulaire textielproducten kunnen gemaakt worden van gerecyclede of lokale biobased materialen, wat bijdraagt aan een duurzame productie en vermindert de afhankelijkheid van nieuwe grondstoffen. Om dit mogelijk te maken moeten er kortingen komen op deze materialen. Deze korting wordt betaald uit de boetes op gebruik van “virgin” materiaal. Overleg met o.a. landbouw als stakeholder over stimuleringsregelingen om op grote schaal gewassen te telen, zoals vlas, om in te zetten voor doeken voor lokale productie vermengd met F2F-garen.
- **Ontwerp voor recycling:** producten worden zo ontworpen dat ze gemakkelijk uit elkaar gehaald en gerecycled kunnen worden. Dit maakt het eenvoudiger om materialen opnieuw te gebruiken en vermindert de complexiteit van het pre- en recyclingproces. Maak geld beschikbaar voor scholing hiervan en de voorbereiding op deze scholing op alle niveaus.

Zienswijze

Een circulaire textielketen in Nederland biedt ongekend veel voordelen op het gebied van milieu, economie en maatschappij. Door in te zetten op hergebruik, recycling, en duurzame productieprocessen zorgt de herontwikkeling van de textielindustrie voor een duurzame en economisch rendabele toekomst. Dit vereist echter samenwerking tussen bedrijven, overheden, onderwijsinstellingen en consumenten om de nodige revolutionaire veranderingen te realiseren. Om dit mogelijk te maken zijn een aantal voorwaarden noodzakelijk:

1. Focus op de juiste tijdsvolgorde in de keten en maak hierbij de gelden in die volgorde ruimhartig beschikbaar
 - a. Automatisering, robotisering en digitalisering van het sorteerproces
 - b. Automatisch prepareren van niet herbruikbaar textiel voor recyclingkanaal
 - c. Genereren van nieuw garen uit gebruikt textiel via recycling
 - d. Garens vervaardigd uit chemische recycling inzetten voor textielproducten
 - e. Onderwijs initiëren toegespitst op nieuwe technieken en banen
 - f. Bewustwordingsonderzoek inwoners en consumenten
 - g. Nieuwe verdienmodellen verder uit ontwikkelen
 - h. Automatisering, robotisering en digitalisering van het textielproductieproces
 - i. Automatisering, robotisering en digitalisering van het confectieproductieproces
2. Zorg dat disruptieve en baanbrekende innovaties de mogelijkheid krijgen
3. Voorrang geven op impact en bovengenoemde innovaties



Stof tot grondstof

4. Breng praktijkmensen uit alle textielvakgebieden samen met wetenschappers en innovatie-experts, m.a.w. zorg dat de beslissende ambtenaren back-up hebben om de juiste toewijzingen te maken
5. Maak de regels simpeler, het traject minder bureaucratisch en zorg voor snelheid door de procedures te verkorten
6. Pas de UPV-Textiel per direct aan en wacht niet tot 2027
7. Ga het gesprek aan met alle stakeholders
8. Realiseer een niet bureaucratisch overkoepelend orgaan dat de regie neemt op de circulaire textielketen en de mogelijkheid krijgt om snel te handelen.

Met vriendelijke groet,

Charles Graft
Directeur Sympany